

Obsah

Úvod	9
------	---

A) OBECNÁ ČÁST

I Komunikační přístup k vyučování druhého jazyka	13
1 Podmínky vzniku a rozšíření komunikačního přístupu	13
2 Současné vnímání pojmu komunikační přístup	14
3 Principy přímého vyučování z vývojového hlediska	15
3.1 Původ a posice hlavních zásad přímého vyučování v přímé orální metodě	15
3.2 Situační kontext a vazba cílového jazyka na skutečnost	17
3.3 Úsilí o vytváření automatismů a bezprostřední verbální reakce	18
3.4 Zásada orálního základu	19
3.5 Obsahové zaměření vyučování jazyka	20
4 Současné principy komunikačního přístupu	23
4.1 Postupné prosazování funkčně-komunikačního paradigmatu	23
4.2 Role významového kontextu vyučovacích komponent	26
4.3 Komunikační kompetence cílem vyučování v komunikačním přístupu	29
4.4 Vliv komunikační kompetence jako cíle vyučování na vyučovací postupy	31
4.5 Pragmaticky definovaný cíl v komunikačním přístupu	33
4.6 Opora o universální dovednosti získané prostřednictvím mateřského jazyka	35
4.7 Zastoupení komunikace v cílovém jazyce ve vyučování	36
4.8 Posice cílového a zprostředkujícího jazyka ve vyučování	37
5 Obvyklé postupy a komponenty komunikačního vyučování	38
5.1 Postupy	38
5.2 Komponenty	40
5.2.1 Interakční aktivity	40
5.2.2 Zahřívací aktivita (<i>Warm-up, warmer</i>)	41
5.2.3 Exposice / Presentace	41
5.2.4 Přípravná aktivita	42
5.2.5 Heuristické komponenty	43

5.2.6	Simulace	44
5.2.7	Párová a skupinová práce	45
5.2.8	Úkol a úkolové učení (<i>Task, task-based learning</i>)	45
5.2.8.1	Posice úkolového učení v komunikačním přístupu	45
5.2.8.2	Definice úkolu	46
5.2.8.3	Hlavní znaky úkolu	46
5.2.9	Dril	51
5.2.9.1	Hledání kritérií funkčnosti drilů v kontextu komunikačního přístupu	51
5.2.9.2	Požadavky na drilovou komponentu v komunikačním přístupu	52
5.2.9.3	Příklady využití drilu v učebnicích češtiny jako druhého jazyka	53
II Obecné rozdíly mezi přímými a nepřímými principy vyučování		58
III Gramaticko-překladová metoda		60
1	Charakteristické znaky	60
2	Hlavní komponenty vyučování gramaticko-překladovou metodou	61
2.1	Výklad	61
2.2	Čtení a poslouchání textu prosté pragmatického účelu	62
2.3	Překlad	63
2.4	Presentace	63
2.5	Obsahově heterogenní exemplifikace a procvičování	64
3	Možné příčiny zastoupení gramaticko-překladové metody mezi současnými didaktickými postupy	65
B) VÝZKUMNÁ ČÁST		
1	Předpoklad a cíl	69
2	Parametry srovnání	69
3	Materiál	71
4	Postup	72
5	Zkoumání parametrů v učebnicích	73
5.1	Obsahový versus formální budující princip kapitoly	73
5.2	Induktivní versus deduktivní postup v práci s gramatikou	82
5.3	Přítomnost přípravných aktivit ke čtení (<i>Pre-reading</i>)	91
5.4	Povaha zadání aktivit	100
5.4.1	Formálně pojmenovávající zadání	100
5.4.2	Dvousložkové zadání cvičení zaměřeného na formu	101

5.4.3	Obsahově pojmenovávající zadání	103
5.4.4	Komunikační zadání	104
5.4.5	Pseudokomunikační zadání	107
5.4.6	Zadání v cílovém versus zprostředkujícím jazyce	110
5.5	Povaha gramatických drillů	112
5.5.1	Výhradně formálně zaměřený, obsahově indiferentní drill	112
5.5.2	Dril s relevancí obsahu	113
6	Výsledky	126
6.1	Shrnutí výsledků zkoumání	126
6.2	Shrnutí podle zkoumaných parametrů	127
6.3	Praktické uplatnění nálezů	129
6.4	Závěr	131
Literatura		132
Abstract		139
Věcný rejstřík		141
Jmenný rejstřík		145

Pracovní výzkum vyvolal zájem v široké odborné veřejnosti a zvláště v pedagogickém prostředí. Vzhledem k tomu, že se jedná o první českou práci, která se zabývá srovnáním výukových postupů a komponentů, je její publikace velmi důležitá.

V závěru této práce je dále rozvíjena gramaticko-překladová metoda je jazykové učení. Tato metoda je založena na srovnání výukových postupů a komponentů v rámci různých tradic a přístupů. Vzhledem k tomu, že se jedná o první českou práci, která se zabývá srovnáním výukových postupů a komponentů, je její publikace velmi důležitá.

Obecně lze říci, že tato práce je přílohou ke studiu a je prvním komparativním přístupem v gramaticko-překladové oblasti v konkrétních postupech a komponentech. Výzkum je zaměřen na srovnání výukových postupů a komponentů v rámci různých tradic a přístupů.

Pracovní výzkum vyvolal zájem v široké odborné veřejnosti a zvláště v pedagogickém prostředí. Vzhledem k tomu, že se jedná o první českou práci, která se zabývá srovnáním výukových postupů a komponentů, je její publikace velmi důležitá.

V závěru této práce je dále rozvíjena gramaticko-překladová metoda je jazykové učení. Tato metoda je založena na srovnání výukových postupů a komponentů v rámci různých tradic a přístupů.

Obecně lze říci, že tato práce je přílohou ke studiu a je prvním komparativním přístupem v gramaticko-překladové oblasti v konkrétních postupech a komponentech. Výzkum je zaměřen na srovnání výukových postupů a komponentů v rámci různých tradic a přístupů.